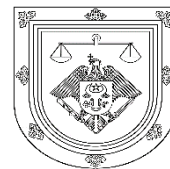

CONSILIUL SUPERIOR AL PROCURORILOR

Republica Moldova, municipiul Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73
website: www.csp.md tel: (+373) 022-828-501 e-mail: aparat@csp.md

07 mai 2025 nr.5/1-01d/25-

- 1071 Doamnei Veronica ROȘCA
Președinta Comisiei juridice, numiri și imunități
- 1072 Doamnei Veronica MIHAILOV-MORARU
Ministra justiției

În contextul procesului de legiferare a proiectului de Lege pentru modificarea unor acte normative (evaluarea performanțelor judecătorilor și procurorilor) – **nr.unic 68/05.03.2025**, transmitem alăturat Avizele formulate de membrii Colegiului de selecție și evaluare a procurorilor, aferent amendamentului unui deputat formulat în contextul proiectului de act normativ, ce se află pentru examinare în lectura a doua.

Anexă: potrivit textului, pe 3 file.

Cu respect,

Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor

Dumitru OBADĂ

**Aviz la proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative
(evaluarea performanțelor judecătorilor și procurorilor)**

înregistrat în Parlament cu nr. 68 din 05.03.2025

În temeiul atribuțiilor legale, a fost examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative înregistrat în Parlament cu nr. 68 din 05.03.2025.

Proiectul prevede și completarea art.83 al Legii nr.3/2016 cu un nou alineat (6¹), în următoarea redacție:

„Procurorii aleși în calitate de membri ai colegiilor se detașează din funcție pe durata exercitării mandatului. La încetarea, în cazurile prevăzute la art. 76 alin. (1) lit. a), b), e) și h), a calității de membru al colegiului, procurorului i se acordă funcția deținută până la detașare dacă aceasta este vacantă sau, cu consimțământul său, i se acordă o funcție echivalentă sau altă funcție de procuror vacantă, cu excepția funcției de procuror-șef.

la alineatul (11) enunțul al doilea și al treilea se exclud;

alineatul (11¹) se abrogă.

alineatul (12) se completează cu următorul enunț: „Dosarele de evaluarea a performanțelor și dosarele disciplinare se repartizează aleatoriu membrilor colegiilor”.

În acest sens se propune redactarea și completarea din punct de vedere (tehnic-juridic) a prevederilor aliniatului menționat *supra* și a-l reda în următoarea redacție:

„Procurorii aleși în calitate de membri ai colegiilor se detașează din funcție pe durata exercitării mandatului. La încetarea calității de membru al colegiului, în cazurile prevăzute la art. 76 alin. (1) lit. a), b), e) și h), procurorul este reconfirmat în funcția deținută anterior detașării, dacă aceasta este vacantă. În lipsa acesteia, cu consimțământul procurorului, i se acordă o funcție echivalentă sau o altă funcție vacantă de procuror, cu excepția funcției de procuror-șef în procuratura/subdiviziunea procuraturii de același nivel din care a fost detașat.

la alineatul (11) enunțul al doilea și al treilea se exclud;

alineatul (11¹) se abrogă.

alineatul (12) se completează cu următorul enunț: „Dosarele de evaluarea a performanțelor și dosarele disciplinare se repartizează aleatoriu membrilor colegiilor prin intermediul unui produs „soft” elaborat în acest sens”.

Reglementarea propusă ar răspunde unei necesități stringente de protejare a stabilității în cariera procurorilor detașați în cadrul colegiilor, asigurând posibilitatea revenirii acestora în sistem, fără afectarea nejustificată a parcursului profesional, precum și ar fi mai fluentă/clar structurată și previzibilă, evitându-se ambiguități sintactice.

Propunerea este în conformitate cu principiile stabilității funcției de procuror, independenței profesionale și protecției statutului dobândit, consfințite în jurisprudența Curții Constituționale, precum și în documentele internaționale relevante (Recomandarea (2000)19 a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind rolul Ministerului Public).

Totodată, redacția sugerată are ca obiectiv asigurarea garanțiilor de stabilitate în cariera procurorilor desemnați în calitate de membri ai colegiilor specializate, care, potrivit legii, sunt detașați pe perioada exercitării mandatului, iar după expirarea sau

încetarea mandatului acestora, în conformitate cu principiile stabilității în funcție și protecției carierei procurorului.

Măsura urmărește prevenirea afectării ireversibile a parcursului profesional al acestora și evitarea riscului de descurajare a participării active în cadrul organelor colegiale, iar mecanismul de reconfirmare în funcția deținută anterior detașării, sau, în lipsa acesteia, într-o funcție echivalentă sau vacantă (cu excluderea funcției de procuror-șef), se conformează exigențelor de echitate administrativă și proporționalitate.

Redacția propusă la părerea autorului, este clar formulată și stabilește o procedură echitabilă de reintegrare în funcție, fără a crea discriminări sau privilegii.

Cu respect,

**Membru al Colegiului pentru selecția
și evaluarea procurorilor din subordinea
Consiliului Superior al Procurorilor**

Corneliu LAVCIUC

AVIZ

la amendamentul proiectului Legii pentru modificarea unor acte normative
(evaluarea performanțelor judecătorilor și procurorilor)

înregistrat în Parlament cu nr. 68 din 05.03.2025

Subsemnata, **Tatiana Rotaru**, membră a societății civile în Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor, desemnată în această funcție cu statut de **persoană cu funcție de demnitate publică** la data de 03.03.2025, îmi exprim **dezacordul ferm** față de propunerile legislative din amendamentul înaintat de către un deputat în Parlamentul Republicii Moldova, sub propunerea cu nr. 6 care vizează articolul II pct. 8 privind modificarea art. 83 a Legii cu privire la Procuratură și propunerile sub nr. 18 și 19 care reflectă salarizarea și statutul membrului societății civile.

Consider că modificările propuse sunt insuficient fundamentate și pot afecta echilibrul și coerența instituțională a Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor, conceput ca un mecanism independent și meritocratic. Diminuarea statutului membrului desemnat din rândul societății civile – prin trecerea de la o funcție de demnitate publică la una contractuală – ridică semne de întrebare în privința garanțiilor de independență și stabilitate funcțională. Mai mult ca atât, promovarea unor astfel de modificări în absența unei consultări reale și în perioada exercitării mandatului creează un precedent nedorit de instabilitate normativă, contrar principiului previzibilității și ideii de loialitate față de mandatul în desfășurare. Schimbarea regulilor în timpul exercitării funcției afectează în mod direct încrederea în procesul de reformă și riscă să compromită obiectivele asumate în domeniul justiției, inclusiv în fața partenerilor internaționali.

Atribuirea **statutului de persoană cu funcție de demnitate publică** membrilor societății civile din cadrul Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor a rezultat din **responsabilitățile extrem de complexe** ale acestei funcții. Acestea implică **exigențe sporite de corectitudine, imparțialitate, integritate**, precum și **excluderea oricăror influențe externe** în procesul de evaluare a procurorilor. **Legiutorul a instituit acest regim special tocmai pentru a proteja integritatea procesului de evaluare, iar orice diminuare a acestui statut riscă să compromită aceste garanții fundamentale.** De asemenea, **volumul impunător de muncă și numărul mare de procurori** ce urmează a fi selectați și evaluați impun o concentrare totală asupra acestei funcții și justifică pe deplin menținerea acestui statut, care este **incompatibil cu exercitarea altor funcții** ce ar putea diminua calitatea actului de evaluare și încrederea publică.

Demarând activitatea în cadrul Colegiului, am constatat că sarcinile presupun **evaluarea a peste 600 de procurori**, cu termene-limită stricte, ceea ce implică un **efort constant și intens** din partea fiecărui membru. **Responsabilitățile sunt împărțite în mod egal** între membrii procurori și membrii societății civile, incluzând **acumularea informațiilor, analiza**

dosarelor, evaluarea performanțelor și formularea concluziilor, toate în termeni rezonabili. Totodată, în contextul reformării și a reorganizării structurale a hărți Procuraturii, un număr semnificativ de funcții de conducere au devenit vacante, fiind instituite interimatele. Această situație a generat o creștere exponențială a volumului de muncă a Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor, care este responsabil de organizarea proceselor de selecție pentru ocuparea acestor funcții. În aceste condiții, diminuarea statutului și a garanțiilor funcției nu doar că este nejustificată, dar subminează însăși capacitatea colegiului de a-și îndeplini misiunea cu profesionalism și imparțialitate. **Comparativ cu Colegiul pentru selecția și evaluarea judecătorilor**, numărul judecătorilor este jumătate față de cel al procurorilor, iar atribuțiile sunt mai reduse cantitativ. La fel, **munca membrilor societății civile din cadrul Colegiului de disciplină și etică a procurorilor este semnificativ mai redusă**, întrucât în cadrul realizării investigațiilor **materialele sunt acumulate în prealabil de Inspecția procurorilor**, iar membrii Colegiului doar le examinează și adoptă decizii.

În acest context, legislația a stabilit criterii distincte de salarizare, **corelate cu volumul și complexitatea activității desfășurate**. Însă, amendamentele propuse reduc **semnificativ remunerarea** membrilor societății civile din cadrul Colegiului pentru selecția și evaluarea procurorilor, stabilind o indemnizație care **nu este proporțională cu munca depusă**.

Mai mult, aceste propuneri **încalcă flagrant principiul legalității și principiul neretroactivității legii**. Reieșind din art. 23 alin. (2) a **Constituția Republicii Moldova**, legea dispune doar pentru viitor, iar **drepturile legal dobândite nu pot fi anulate retroactiv**. La momentul numirii în funcție, statutul era clar: funcție de demnitate publică cu garanții sociale și juridice specifice. Modificarea acestor condiții **pe durata mandatului** constituie o **încălcare a dreptului dobândit**, interzisă atât de jurisprudența națională, cât și de cea a **Curții Europene a Drepturilor Omului**.

Este important să subliniez că **art. 83 alin. (11) din Legea cu privire la Procuratură**, care prevede că „*membrii colegiului reprezentanți ai societății civile primesc o indemnizație lunară în mărime de 50% din salariul mediu al membrilor Consiliului Superior al Procurorilor aleși din rândul procurorilor*”, este o **prevedere depășită și inechitabilă**. Aceasta nu reflectă realitatea actuală a funcției și creează **un dezechilibru semnificativ între muncă și compensare financiară**, având în vedere că **responsabilitatea și volumul de lucru al membrilor societății civile sunt comparabile cu cele ale procurorilor**. Plata parțială și tratamentul diferențiat contravin **principiului egalității** în exercitarea atribuțiilor colegiului și afectează **calitatea actului de evaluare**.

În sprijinul acestui punct de vedere invoc **Hotărârea Curții Constituționale nr. 10 din 18.06.2013**, care stabilește că: „*Modificarea statutului unei funcții publice trebuie să aibă un scop legitim și să fie proporțională cu obiectivele urmărite. Dacă nu există o justificare obiectivă a*

reducerii statutului sau remunerației, o astfel de modificare ar încălca principiul securității juridice și drepturile constituționale ale persoanei.”

În concluzie, reducerea statutului de la **persoană cu funcție de demnitate publică** la **simplu angajat**, fără schimbări ale atribuțiilor sau volumului de muncă, dar cu o diminuare substanțială a remunerației, nu poate fi justificată nici din punct de vedere constituțional, nici administrativ.

Solicit respectuos retragerea din amendament a propunerii sub nr.6 ce se referă la articolul II pct. 8 privind modificarea art. 83 a Legii cu privire la Procuratură și propunerile sub nr. 18 și 19 care reflectă salarizarea și statutul membrului societății civile, în vederea respectării principiilor statului de drept, a protecției drepturilor legal dobândite și a menținerii credibilității procesului de reformă a justiției în Republica Moldova.

Cu considerație,

Tatiana Rotaru

Membră a societății civile în Colegiul pentru selecția și evaluarea procurorilor